แนวทางการดำเนินงาน

การพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายขับเคลื่อนการดำเนินงานน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ และให้การดำเนินการขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ จึงได้จัดทำ “แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐” เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัด ได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ๓. มีงานทำ มีอาชีพ ๔. เป็นพลเมืองดี สู่การปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม ยั่งยืน และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ ขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำ “แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐” ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริม และปลูกฝังผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดีต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

สารบัญ

หน้า

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ๑
ส่วนที่ ๑ บทนำ ๒
ส่วนที่ ๒ แนวทางการดำเนินงาน ๖
ส่วนที่ ๓ การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ๑๓
ส่วนที่ ๔ การประเมินคุณภาพผู้เรียน ๕๒
ส่วนที่ ๕ แนวทางการรายงานผลการดำเนินงาน ๖๓
ภาคผนวก ๗๒
เอกสารอ้างอิง ๘๔

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
๒. ยึดมั่นในศาสนา
๓. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด – ชอบ / ชั่ว – ดี
๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
๓. ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว
๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ – มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน ลุ้งาน ทำจนงานสำเร็จ

๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด

๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน

๒. ครอบครัว – สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี

๓. การเป็นพลเมืองดีคือ "เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ" เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

นายเกษม วัฒนชัย ผู้บันทึก

ส่วนที่ ๑
บทนำ

.....

ความสำคัญและความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราโชบายด้านการศึกษาในหลายประการที่สำคัญ และทรงพระราชทานเงินส่วนพระองค์ ตั้งเป็น “โครงการกองทุนการศึกษา” เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือโรงเรียนทั้งด้านความพร้อมทางกายภาพ การเรียนการสอน ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ อาทิ ซ่อมแซมบ้านพักครูในโรงเรียนต่างจังหวัดและท้องถิ่นห่างไกล เพื่อให้ครูมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การรับเด็กมาเรียนครูอาจเปิดโอกาสให้เด็กในพื้นที่มาเรียนครูเพิ่มมากขึ้น เพื่ออยู่ในโรงเรียนได้นานและปรับตัวเข้ากับท้องถิ่นได้ง่าย เป็นต้น พร้อมมีพระราชดำรัสแก่คณะองคมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ความว่า “ต้องการให้องคมนตรีลงไปช่วยดูแลเรื่องการศึกษา” ใน ๒ ประเด็นหลัก คือ

๑. การลดความแตกต่างและสร้างมาตรฐานการศึกษาให้เท่าเทียมกัน ระหว่างโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลหรือชายขอบ กับโรงเรียนชุมชนเมือง ให้ใกล้เคียงกันมากขึ้น

๒. การสร้างคนให้เป็นคนดี ต้องการให้องคมนตรีสอนคนเป็นคนดี มีคุณธรรม ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าทรงเน้นคุณธรรม เรื่อง “ความซื่อสัตย์” มาเป็นระยะเวลานาน เพราะการสร้างคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญ และมีความเกี่ยวโยงไปสู่ครูกับศิษย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏในฐานะผลิตครูโดยตรง เมื่อครูรักลูกศิษย์ ลูกศิษย์ก็จะรักครู เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการถ่ายทอดความรู้ จึงขอให้ครูเป็นต้นแบบในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม กระทำให้เด็กเห็นและทำตาม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ท่านก็รับสั่งว่า ถ้าอย่างนั้นให้ขยายไปภาคอื่น ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๖ เป็นภาคกลาง ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นภาคอีสาน - ภาคใต้ และปี พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นภาคเหนือ ขณะนี้มีอยู่ประมาณ ๑๕๐ โรงเรียน โรงเรียนในกลุ่มนี้ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านให้ทำในระหว่างนั้น ท่านได้มีพระราชกระแสใหม่พระราชทานให้พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เช่น **๑) ครูต้องรักนักเรียน** นักเรียนต้องรักเคารพครู ใครที่มาเป็นครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรมต้องรักนักเรียน ไม่รักไม่ได้ ต้องหวังดี ต้องมีเมตตากรุณาอย่างเต็มที่ ทำอย่างไรให้เณรแต่ละรูปได้เรียนให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละรูป ขาดเหลืออะไรเราต้องไปหามาให้แต่ละรูปพร้อมที่จะเรียนได้ดีที่สุด **๒) นักเรียนต้องรักเคารพครู** ถ้าครูไม่รักนักเรียน การสอนที่ดีก็จะไม่เกิดขึ้น ถ้านักเรียนไม่รักครู การเรียนที่ดีก็จะไม่เกิดขึ้น **๓) ครูต้องสอนให้เด็กมีน้ำใจแก่เพื่อน** ท่านทรงยกตัวอย่างว่า ในชั้นเรียนหนึ่งครูไม่ควรไปยั่วยุให้เด็กแข่งที่ ๑ ที่ ๒ แต่ให้เด็กที่เรียนเก่ง ติวหรือสอนเพื่อนที่เรียนช้าเพราะทุกคนต้องแข่งกับตัวเองส่วนคนเก่งก็แข่งขันกับตัวเองก็จะเก่งขึ้น ส่วนคนที่เรียนปานกลางแข่งกับตัวเองจากปานกลางก็จะเป็นเก่ง ส่วนคนที่เรียนอ่อนแข่งกับตัวเอง ก็จะเป็นปานกลางหรือเก่งก็ได้ แต่อย่าไปยุให้เด็กแข่งกันจบออกมาก็จะไปชิงดีชิงเด่นกัน **๔) ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำเป็นหมู่คณะ** เพื่อเด็กจะได้เห็นคุณค่าของความสามัคคี เพราะเมื่อช่วง ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔) ประเทศเราแบ่งสีแบ่งสรรกัน ฆ่ากันบนถนนโยนระเบิดใส่กัน เอาปืนยิงใส่กัน ตายกันเป็นกลุ่ม ๆ บางภาคถึงกับมือถือป้ายบ่งบอกว่าจะแบ่งแยกดินแดน ซึ่งมันไม่ควรเกิดขึ้นในประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณมหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมีพระปณิธานตามเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ โดยเฉพาะในเรื่องของปัญหาหนี้สินครู ทรงมีความห่วงใยเป็นอย่างมาก จึงมีรับสั่งให้องคมนตรีช่วยหาทางแก้ไข เพื่อไม่ให้ครูมีห่วงหรือกังวลกับการหมุนเวียนเงินเพื่อชำระหนี้ อันจะส่งผลต่อการถ่ายทอดความรู้อย่างไม่เต็มที่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องคิดทั้งระบบ มิใช่เพียงผ่อนชำระหนี้เท่านั้น แต่จะต้องปลูกฝังแนวคิดให้กับครู ไม่ยึดติดกับระบบกู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่จะต้องเป็นหนี้เพื่อรักษาสิทธิ์ตัวเองจากการค้ำประกันให้ผู้อื่น รวมทั้งการนำเงินในอนาคตมาใช้ด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริ สมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงพระราชทานพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเพื่อสานต่อพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ว่าการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี ประกอบกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้อง มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบเกษตรกรยุคใหม่และ อื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” เนื่องจากปัจจุบันนี้ กระแสโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง ทั้งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมตลอดจนด้านอื่น ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างแพร่หลายอันส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ ขอน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และนำเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
๓. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีงานทำ มีอาชีพ
๔. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี

เป้าหมายการดำเนินงาน

เป้าหมายหน่วยงาน

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. สถานศึกษา

เป้าหมายบุคลากร

๑. ผู้บริหารการศึกษา

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔. ผู้เรียน

เป้าหมายเวลา

แนวทางในการดำเนินการ

ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งขับเคลื่อนการดำเนินงานน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๙,๓๑๒ โรงเรียน น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ บูรณาการสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สถานศึกษามีนวัตกรรม/แนวทางการดำเนินงานที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน

ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนวัตกรรม/แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการดำเนินงานน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สถานศึกษา มีนวัตกรรม/แนวทางการดำเนินงานที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน เพิ่มขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน

๒. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๓. สถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๕. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวทางในการขับเคลื่อนให้เกิดการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

นิยามศัพท์

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ หมายถึง พระบรมราโชบายด้านการศึกษาที่มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐาน ชีวิตที่มั่นคง–มีคุณธรรม มีงานทำ–มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี

มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อ ชาติ บ้านเมือง ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตน

มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง–มีคุณธรรม หมายถึง ผู้เรียนรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี ปฏิบัติ แต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด ไม่หลงไปในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เป็นคนดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ สังคม และช่วยกันสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง

มีงานทำ - มีอาชีพ หมายถึง ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและอบรมด้านอาชีพในสถานศึกษา รู้จักตนเอง ในการประกอบอาชีพในอนาคต ปลูกฝังให้มีนิสัยรักในงานที่ทำ ทำงานเป็น มีความอดทน มีความมุ่งมั่นพยายามจนสามารถทำงานนั้นบรรลุผลสำเร็จ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านอาชีพที่ได้ จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้

เป็นพลเมืองดี หมายถึง ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีด้วยความเต็มใจ มีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ส่วนที่ ๒
แนวทางการดำเนินงาน

.....

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณ อดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสืบสานพระราชปณิธานด้านการจัดการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อเป็นประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง คือ การสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง จึงทรงมีพระบรมราชาโชบายด้านการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานแก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ-มีอาชีพ และ ๔) เป็นพลเมืองดี ดังนั้น การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงกำหนดกระบวนการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีกระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๔ ขั้น คือ ๑) สร้างความตระหนัก ๒) ดำเนินงานและสร้างความเข้มแข็ง ๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผล ๔) ปรับปรุง/พัฒนา ดังนี้

บทบาทหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงาน ๔ ขั้น ดังนี้

๑. สร้างความตระหนัก

๒. ดำเนินงานและสร้างความเข้มแข็ง

๓. กำกับ ติดตามและประเมินผล

๔. ปรับปรุง/พัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สร้างความตระหนัก

มอบนโยบาย สร้างการรับรู้ เข้าใจ และสร้างความตระหนักให้กับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

๒. ดำเนินการและสร้างความเข้มแข็ง

๒.๑ ดำเนินการขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของกลุ่มสถานศึกษาในสังกัด ในพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงาน แก่สถานศึกษา ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒.๓ พัฒนาองค์ความรู้ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การจัดการเรียนการสอน และประสานความร่วมมือเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับกลุ่มเขตพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด

๓. กำกับ ติดตามและประเมินผล

ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างขวัญกำลังใจแก่สถานศึกษา

๔. ปรับปรุง/พัฒนา

๔.๑ รวบรวม วิเคราะห์ ถอดบทเรียน สรุป รายงานผลข้อมูลที่ได้รับจากสถานศึกษา และเสนอแนะแนวทางการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติและรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานคระกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตตรวจราชการ (Cluster)

สถานศึกษา

สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สร้างความตระหนัก

๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจและ ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๒ ประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นให้ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายเกิดความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๒. ดำเนินงานและสร้างความเข้มแข็ง

สถานศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ โดยสถานศึกษาวิเคราะห์และจำแนกกิจกรรมที่มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว หรือออกแบบกิจกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของกิจกรรมทั้ง ๔ กิจกรรม ประกอบด้วย ๑) วิถีคนดี : มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีคุณธรรมนำชีวิต : มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ๓) หนึ่งผู้เรียน หนึ่งอาชีพ : มีงานทำ - มีอาชีพ ๔) จิตอาสาด้วยหัวใจ : การเป็นพลเมืองดี

๒.๑ กำหนดแผนงาน สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการ
๒) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ถ้ามี) รองประธานกรรมการ
๓) หัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษา กรรมการ
๔) ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒ คน กรรมการ
๕) ผู้รับผิดชองโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา กรรมการและเลขานุการ

๒. ให้คณะกรรมการในข้อ ๑ ศึกษาเอกสาร “แนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ” ทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินให้ชัดเจน

๓. ร่วมกันวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละระดับ กำหนดกิจกรรมหรือวิธีการดำเนินงาน โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีอยู่แล้วและเหมาะสมกับบริบทเชิงพื้นที่ ชุมชน สังคม

๔. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนตามโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ รวมทั้งสร้างความตระหนักในตนเองในการขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา และนำความรู้ที่ได้ไปแลกเปลี่ยน เรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ซึ่งเป็นการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการและนักการศึกษาของ โรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ให้เห็นกิจกรรมสำคัญทั้งระดับห้องเรียน และระดับสถานศึกษา

๖. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน จัดสรรทรัพยากรเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่กำหนดไว้ ในหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย

๒.๒ สร้างการเรียนรู้ โดยผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแนวทางดังนี้

แนวทางที่ ๑ บูรณาการกับวิถีชีวิตในสถานศึกษา แนวทางการสร้างการเรียนรู้ตามโครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน "บูรณาการกับวิถีชีวิตในสถานศึกษา" สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑) กำหนดผู้รับผิดชอบการบูรณาการ “พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ” กับวิถีชีวิตในสถานศึกษา

๒) วิเคราะห์เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบและตัวชี้วัด ที่กำหนดในเอกสาร “แนวทางการขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" ส่วนที่ ๓ การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" ในแต่ละช่วงชั้นให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จัดเป็นวิถีชีวิตในสถานศึกษา

๓) กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๔) ประเมินและตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

แนวทางที่ ๒ จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร แนวทางการสร้างการเรียนรู้ตามโครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน "จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร" สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑) จัดให้มีกิจกรรม "โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาใน หลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมหนึ่งของสถานศึกษา

๒) กำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถานศึกษา

๓) สถานศึกษาวิเคราะห์เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบ และตัวชี้วัด

คุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ – มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี นำเนื้อหาไปบูรณาการกับโครงการหรือกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว และมีประเด็นที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับโครงการ หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาดำเนินการ

๔) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการกับ "การน้อมนำ พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" ทั้ง ๔ ด้าน ตามช่วงชั้น ที่สถานศึกษากำหนด

๕) กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลใน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๖) ประเมินและตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดในกิจกรรม เสริมหลักสูตรของสถานศึกษา (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

แนวทางที่ ๓ จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการสร้างการเรียนรู้ตามโครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน" จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน" สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑) ใส่หมายเหตุ บูรณาการ "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในหลักสูตรสถานศึกษา

๒) ศึกษาเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบและตัวชี้วัด คุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) มีทัศนคติ ที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง–มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ–มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี วิเคราะห์ว่าแต่ละองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีเนื้อหาใดที่สามารถบูรณาการ กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน(ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม ชมรม และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์)

๓) นำเนื้อหาที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกันมาบูรณาการด้วยกัน

๔) จัดทำแผนบูรณาการกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๕) กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลใน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๗) ประเมินและตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

แนวทางที่ ๔ บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้...(ระบุ)....

แนวทางการสร้างการเรียนรู้ตามโครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน "บูรณาการการเรียนการสอนกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้...(ระบุ)... สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑) ใส่หมายเหตุ บูรณาการ "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการใต้โครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรสถานศึกษา

๒) นำเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน “การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" ระดับห้องเรียน ไปใส่เพิ่มเติมในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่บูรณาการในระดับชั้นที่บูรณาการ

๓) ศึกษาเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบและตัวชี้วัด คุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ – มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี วิเคราะห์ประเด็น

ที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระและเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการ โดยวิเคราะห์ทุกองค์ประกอบ และตัวชี้วัดตาม "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ"

๔) นำเนื้อหาที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกันมาบูรณาการด้วยกัน

๕) จัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการ "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ"

๖) กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลใน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๘) ประเมินผลรวมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการและตัดสินผลการเรียนรวมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางที่ ๕ บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แนวทางการสร้างการเรียนรู้ตามโครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาล ที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน "บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม" สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑) ใส่หมายเหตุ บูรณาการ "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน" กับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ใต้โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรสถานศึกษา

๒) นำเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน "การน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" ระดับห้องเรียน ไปใส่เพิ่มเติมในคำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับชั้นที่บูรณาการ

๓) ศึกษาเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบและตัวชี้วัด คุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ – มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี วิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ใน "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ" ทั้ง ๔ ด้าน แต่ละประเด็นที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้และเนื้อหาของกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยวิเคราะห์ครบทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัด

๔) นำเนื้อหาที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกันมาบูรณาการด้วยกัน

๕) จัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการ "การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ"

๖) กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลใน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๗) ประเมินผลรวมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม และตัดสินผลการเรียนรวมกับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด

๒.๓ สร้างนวัตกรรม “การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ” ในระดับห้องเรียน และระดับสถานศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

๒) จัดประชุมรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการในข้อ ๑) โดยพิจารณาจาก ผลสำเร็จตาม

ระยะเวลาที่กำหนดตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ร่วมอภิปรายเพื่อเป็นการประเมิน ภาพรวมของการดำเนินงาน และใช้เป็นข้อมูลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของสถานศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทตามความจำเป็นของสถานศึกษา

๓) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในหัวข้อ “การน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ” ระดับสถานศึกษา

๔) สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สังเคราะห์องค์ความรู้สู่การพัฒนา นวัตกรรม ระดับห้องเรียนและระดับสถานศึกษา รวมทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุง พัฒนา และเลือกใช้นวัตกรรมรูปแบบการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทเชิงพื้นที่ของสถานศึกษา

๒.๔ สร้างเอกภาพในเชิงนโยบาย หลากหลายการปฏิบัติ เป็นกระบวนการสื่อสาร และถ่ายทอดกิจกรรมที่เห็นภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษา ดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ เห็นประโยชน์ร่วมกันในทิศทางเดียวกัน และเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา และเผยแพร่ผลงานในระดับสถานศึกษาสู่สาธารณะ

๒.๕ สร้างเครือข่าย พัฒนาองค์ความรู้ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ และประสานความร่วมมือเครือข่ายระดับเขตพื้นที่ การศึกษาให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการ เรียนรู้ของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ ช่วยเหลือพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ใช้ ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานไปสู่ทิศทางเดียวกัน

๒.๖ สร้างขวัญกำลังใจ เป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ ครูผู้สอนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข

๑) จัดกิจกรรม PLC รวบรวมวิธีปฏิบัติที่ดี

๒) จัดทำคลังความรู้การขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับห้องเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด

๓) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สู่สาธารณชน

๔) จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ

๓. กำกับ ติดตาม และประเมินผล

๓.๑ วางแผนการติดตาม และประเมินผล

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ภายในสถานศึกษา

๒) ศึกษาการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ ผลสำเร็จของการดำเนินงาน โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา

๓) ศึกษาและทำความเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินงานโครงการ น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ สถานศึกษาเพื่อกำหนด ประเด็นการติดตามตรวจสอบและประเมินผล

๔) ประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบโครงการของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนและวิธีการในการตรวจสอบและประเมินผล แหล่งข้อมูล เวลาที่จะใช้ เกณฑ์หรือมาตรฐาน ในการวัดที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ในการติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผล

๓.๒ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินผล สรุปและบันทึกข้อมูลประเด็นข้อตรวจพบ ๕ เรื่อง ได้แก่ ๑) เกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผล ๒) ข้อเท็จจริงที่ค้นพบจากการตรวจสอบและหลักฐาน ๓) ผลกระทบ โดยตรงหรือโดยอ้อมทั้งด้านบวกและลบ เนื่องจากสิ่งที่เป็นอยู่แตกต่างจากสิ่งที่ควรจะเป็น ๔) สาเหตุ ของความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็น และ ๕) ข้อเสนอแนะ หรือ ข้อคิดเห็น/ ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๓ รายงานผลการดำเนินงาน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ บทสรุป สำหรับผู้บริหาร เป็นข้อความโดยย่อเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และส่วนที่ ๒ รายละเอียดผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล โดยศึกษาจากส่วนที่ ๓ ของเอกสาร

๔. การปรับปรุงและพัฒนา

๔.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา กำหนดสิ่งที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาในการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๔.๒ กำหนดวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ชัดเจน รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน พิจารณางานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน ผู้รับผิดชอบ วิธีการปฏิบัติงาน ระยะเวลา และสถานที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงาน

๔.๓ พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ดำเนินงานตามกระบวนการใหม่ที่พัฒนาขึ้น และตรวจสอบติดตามและประเมินผล

๔.๔ ชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานแบบใหม่

๔.๕ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเผยแพร่สู่สาธารณชน ๓.๔.๖ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่ความยั่งยืน

ส่วนที่ ๓

การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

.....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ จึงน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข จึงได้จัดทำแนวทางดำเนินงาน สำหรับสถานศึกษา ผ่านกิจกรรม ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

แนวทางการจัดกิจกรรมของแต่ละด้านประกอบด้วย องค์ประกอบตามพระบรมราโชบาย ตัวชี้วัด ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้ และตัวอย่างแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินการตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติ โดยสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์และจำแนกกิจกรรมที่ได้มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่สถานศึกษา ดำเนินการอยู่แล้ว หรืออาจจะออกแบบกิจกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบตามพระบรมราโชบาย ตัวชี้วัด ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้ และตัวอย่างแนวทางการจัดกิจกรรมโดยพิจารณาให้ เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ทั้ง ๔ กิจกรรม ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติตามแผนภาพ ดังนี้

แนวทางการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการดำเนินการตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

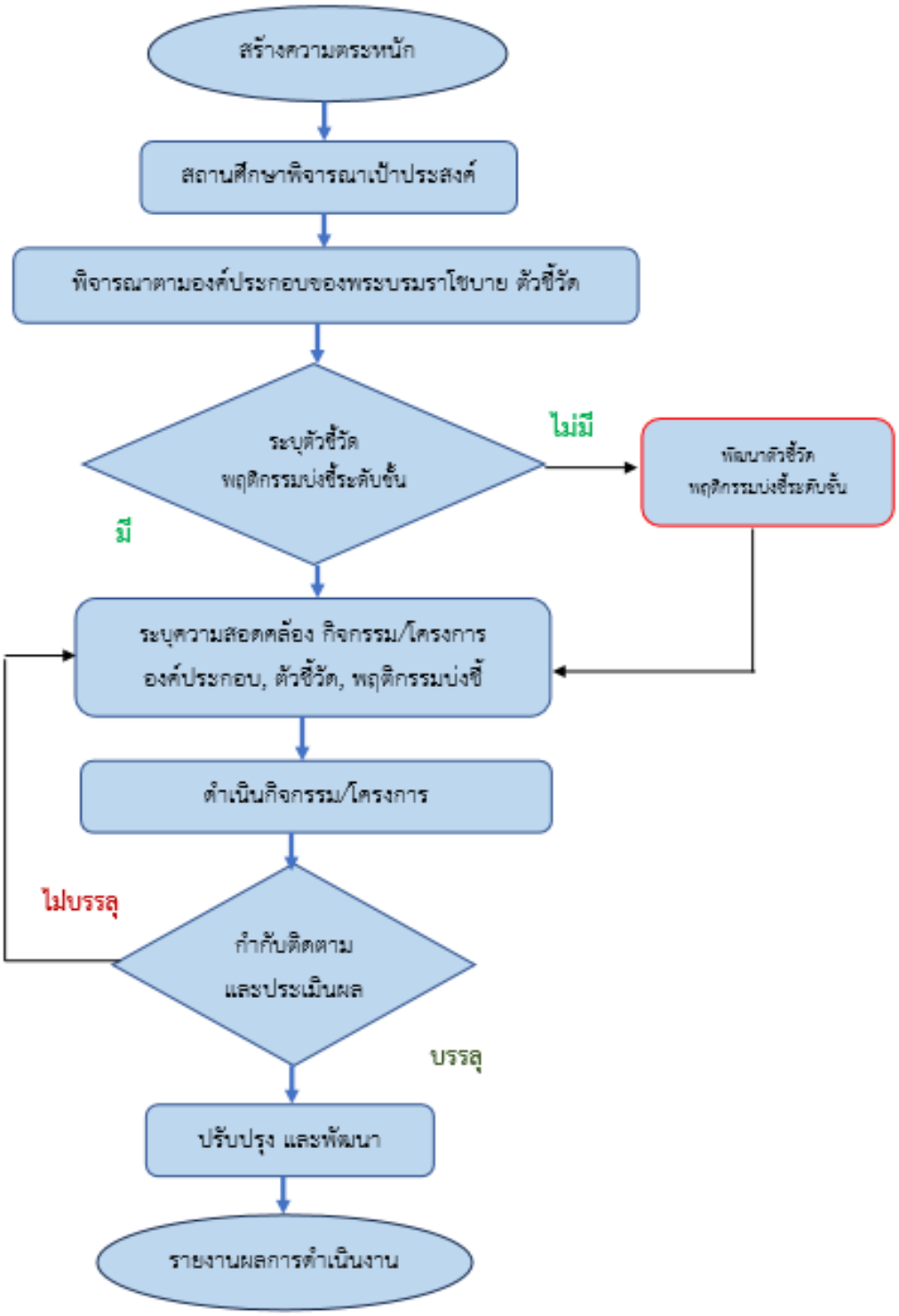

แผนภาพ การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

๑. ระดับปฐมวัย

ด้านที่ ๑ มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

เป้าหมายของการพัฒนาทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

ระดับชั้นปฐมวัย : ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความเข้าใจต่อสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติพฤติกรรมเหล่านี้ได้ด้วยตนเองหรือมีผู้ชี้แนะ ได้แก่ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานบันพระมหากษัตริย์ แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว ฯลฯ โดยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมกับวัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรักชาติ ศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ดูหมิ่นศาสนาอื่น และเทิดทูนสถานบันพระมหากษัตริย์ เพื่อปลูกฝังทัศนคติ ที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปฏิบัติตน เบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ชุมชน และสังคม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจต่อ บ้านเมือง	๑.๑.๑ การปฏิบัติตนตาม กฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมายของครอบครัว ชุมชนและชาติบ้านเมือง	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ๒. ปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำ กิจกรรมประจำวัน ๓. สร้างข้อตกลงในห้องเรียนด้วยตนเองได้ ฯลฯ
	๑.๑.๒ การแสดงออกตาม วัฒนธรรม ประเพณี และ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับชาติบ้านเมือง	๑. ปฏิบัติตนตามประเพณี วัฒนธรรมอย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชน ๒. เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติและตามบริบทของท้องถิ่น ฯลฯ
	๑.๑.๓ การชักชวน โน้มน้าว ให้ผู้อื่นปฏิบัติตามกฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีของครอบครัวชุมชนและชาติ บ้านเมือง	๑. สนทนาสื่อสารชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตนตาม กฎกติกา ระเบียบของห้องเรียนและตามบริบท ของชุมชนของตนเองได้ ฯลฯ
๑.๒ ยึดมั่นในศาสนา	๑.๒.๑ การปฏิบัติตามหลัก และคำสอนของศาสนาที่นับ ถือ	๑. ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาและร่วมกิจกรรม สำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือได้ตามวัย ฯลฯ
	๑.๒.๒ การเข้าร่วมหรือมีส่วน ร่วมในการทำกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับศาสนาด้วยความ เต็มใจหรือศรัทธา	๑. มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวข้อง กับศาสนาที่ตนเองนับถือได้ตามวัย ฯลฯ
	๑.๒.๓ การชักชวน โน้มน้าว ให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหลักและ คำสอนของศาสนาที่นับถือ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วม เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	๑. ชักชวนเพื่อนและผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนาที่นับถือในกิจวัตรประจำวันได้เหมาะสม ตามวัย ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๑.๓ มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑.๓.๑ การกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่แสดงถึง ความสำนึกในพระมหา กรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์	๑.เข้าแถวเคารพธงชาติได้ด้วยตนเอง ๒. สนใจกิจกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ
	๑.๓.๒ การแสดงถึงความรัก และเทิดทูนในสถาบัน พระมหากษัตริย์	๑. ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี ฯลฯ
	๑.๓.๓ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์	๑. มีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาได้เหมาะสมกับวัย ฯลฯ
๑.๔ มีความเอื้ออาทรต่อ ครอบครัว และ ชุมชนของตน	๑.๔.๑ การมีความตระหนัก และมีพฤติกรรมในการเป็น ผู้มีความโอบอ้อมอารีและ คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑.ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เชื่อฟังบิดามารดาได้เหมาะสมตามวัย ๒. ช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ให้กับผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย ฯลฯ
	๑.๔.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดี ในการเป็นคนที่มีความโอบ อ้อมอารี และคำนึงถึงผลที่ เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้ง ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม	๑. มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ แสดงความรัก เพื่อนและสัตว์เลี้ยงได้ตามวัย ฯลฯ
	๑.๔.๓ การชักชวนหรือโน้ม น้าวให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของ การเป็นคนที่มีความโอบอ้อม อารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้น ต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม	๑. ชักชวนเพื่อนให้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจได้ตามวัย ๒. เล่าเรื่องและเหตุการณ์ตามสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- กิจกรรมหน้าเสาธง
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ
- กิจกรรมการร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
- กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่
- กิจกรรมการเล่านิทานหรือ-กิจกรรมเล่าเรื่องและเหตุการณ์ได้ตามสถานการณ์
- กิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติ
- กิจกรรมทำโครงงานคุณธรรมแบบง่ายที่สอดคล้องกับวัยในระดับปฐมวัย
- กิจกรรมตามประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้เรียน
- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในห้องเรียน

- กิจกรรมหนูน้อยมารยาทงาม
- กิจกรรมจิตอาสาระดับปฐมวัย

ด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

เป้าหมายของการพัฒนาชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

ระดับปฐมวัย ผู้เรียนแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับความทุกข์ รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๒.๑ รู้จัก แยกแยะสิ่งที่ ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี	๒.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจ ในการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ควร กระทำและไม่ควรกระทำได้ อย่างถูกต้อง	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ๒. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ฯลฯ
	๒.๑.๒ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการบอกถึงการกระทำสิ่งที่ ไม่ดีและสิ่งที่ดี	๑. เล่าเรื่องหรือเหตุการณ์สิ่งที่ดีและไม่ดีจาก การกระทำของตนเองได้ ๒. เล่นร่วมกับผู้อื่นอย่างปลอดภัย ฯลฯ
	๒.๑.๓ ตัดสินใจกระทำสิ่งที่ ถูกต้องเหมาะสม	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนได้ ฯลฯ
	๒.๑.๔ ตระหนักในสิ่งที่ควรทำ/ไม่ควรทำใน ชีวิตประจำวัน	๑. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามวัยได้ด้วยตนเอง ฯลฯ
	๒.๑.๕ ตระหนักรู้เท่าทันสิ่ง เสพติดอบายมุข	๑. รู้จักและบอกชื่อสิ่งเสพติดที่ควรหลีกเลี่ยงได้ (เหล้า/บุหรี่) ฯลฯ
	๒.๑.๖ ตระหนักรู้เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑. เป็นผู้นำและผู้ตามในการร่วมทำกิจกรรมได้ ด้วยตนเอง ฯลฯ
๒.๒ ปฏิบัติสิ่งที่ชอบสิ่งที่ดีงาม	๒.๒.๑ การปฏิบัติตนในการ ดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรม พื้นฐาน ๘ ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ วินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ	๑.การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การเล่น) ๒. มีการเก็บออม ๓. พูดจาสุภาพไพเราะ ฯลฯ
	๒.๒.๒ มีจิตสาธารณะและ บำเพ็ญประโยชน์ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม	๑. ปฏิบัติตนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เหมาะสมตามวัย เช่น ช่วยเพื่อนพับที่นอน ช่วยครูถือของ ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๒.๓ ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว	๒.๓.๑ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพ ติด อบายมุข	๑. บอกได้ว่า เหล้า บุหรี่ เป็นสิ่งไม่ดี ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ฯลฯ
	๒.๓.๒. ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	๑. ทำตามกฎและข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันของห้องเรียน ๒. ไม่นำของผู้อื่นมาเป็นของตน ฯลฯ
	๒.๓.๓ ไม่มีพฤติกรรม ชู้สาว	๑. บอกลักษณะเพศของตนเองตามวัยได้ ฯลฯ
	๒.๓.๔ ไม่ทะเลาะวิวาท	๑. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ๒. มีน้ำใจและช่วยเหลือเพื่อนได้เหมาะสมตามวัย ฯลฯ
๒.๔ ช่วยสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง	๒.๔.๑ มีความตระหนักและมีพฤติกรรมเป็นจิตอาสา	๑. รู้จักเก็บของเข้าที่หลังการใช้งานด้วยตนเอง ฯลฯ
	๒.๔.๒ มีจิตสาธารณะดำเนิน ชีวิตได้อย่างเหมาะสม	๑. ช่วยเหลืองานในห้องเรียนด้วยความสมัครใจ ๒. ช่วยเก็บของทำความสะอาดสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนและชุมชนได้เหมาะสมกับวัย ฯลฯ
	๒.๔.๓ ยกย่อง ชื่นชม แสดง ความยินดีกับผู้อื่นด้วยความ จริงใจ	๑. ชื่นชมและแสดงความยินดีกับเพื่อนเมื่อเพื่อนทำความดี ๒. ชื่นชมและแสดงความยินดีกับผลงานของเพื่อน ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

- กิจกรรมประกวดมารยาทระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา
- กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด
- กิจกรรมธนาคารความดี
- กิจกรรมต้นไม้แห่งความดี
- กิจกรรม ๕ ส
- โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
- กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ด้านที่ ๓ มีงานทำ-มีอาชีพ

เป้าหมายของการพัฒนาการมีงานทำ มีอาชีพ

ระดับปฐมวัย ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการมีนิสัยรักการทำงาน และมีความรับผิดชอบ ทำงานจนสำเร็จ โดยการทำงานที่ครูมอบหมายให้อย่างมีความสุข ปลูกฝังผู้เรียนให้มีความอดทน และ พยายามจนสามารถทำงานนั้นบรรลุจนสำเร็จ องค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๓.๑ การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัวหรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชน รักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ	๓.๑.๑ ครอบครัวหรือ สถานศึกษาสร้างความ ตระหนักให้ผู้เรียนเป็นผู้รัก งาน สู้งานและทำงานจน สำเร็จตามที่ได้รับ มอบหมาย	๑. บอกอาชีพของสมาชิกในครอบครัวได้ ๒. บอกอาชีพที่ตนเองชอบได้ ๓. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จได้เหมาะสมตามวัย ฯลฯ
๓.๒ การฝึกอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด	๓.๒.๑ จัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้	๑. บอกอาชีพที่ตนเองชอบได้ ๒. บอกลักษณะอาชีพที่ตนเองชอบได้ บ่งชี้ ฯลฯ
	๓.๒.๒ ผู้เรียนบอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้	๑. บอกอาชีพที่ตนเองชอบได้ ๒. บอกลักษณะอาชีพที่ตนเองชอบได้ ฯลฯ
	๓.๒.๓ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้	๑. ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้อาชีพในชุมชน ๒. ทำโครงงานอาชีพที่อยากเป็นได้ ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๓ มีงานทำ มีอาชีพ

- กิจกรรมการจัดมุมประสบการณ์อาชีพที่หนูรู้จัก
- กิจกรรมบทบาทสมมติของอาชีพที่รู้จัก
- กิจกรรมตลาดนัดอาชีพ
- กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมชุมนุม หรือชมรม
- ฯลฯ

ด้านที่ ๔ เป็นพลเมืองดี

เป้าหมายของการพัฒนาการเป็นพลเมืองดี

ระดับปฐมวัย ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีด้วยความเต็มใจ มีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๔.๑ หน้าที่พลเมือง	๔.๑.๑ เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีของสังคมได้	๑. แสดงความเคารพด้วยการไหว้เมื่อพบครูหรือผู้ใหญ่ ๒. ปฏิบัติตนตามกฎกติกาของห้องเรียนได้ ๓. อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข ๔. รู้จักขอโทษ และให้อภัย ฯลฯ
	๔.๑.๒ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๑. ปฏิบัติหน้าที่ประจำวันตามที่ได้รับมอบหมายได้เหมาะสมตามวัย ๒. ช่วยเหลือ และแบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกันได้ ๓. เก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ของส่วนรวม ๔. รู้จักช่วยเหลือ และแบ่งปันซึ่งกันและกัน ๕. รู้จักขอโทษ และให้อภัย ฯลฯ
	๔.๑.๓ ครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสมกับวัย ๒. รู้จักการเข้าแถวรอคอยตามลำดับมาก่อนมาหลัง ๓. ไม่หยิบเอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ฯลฯ
๔.๒ จิตอาสา	๔.๒.๑ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๑. ใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัด เช่น ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้เวลาแปรงฟัน ไม่เปิดไฟทิ้งไว้เวลาไม่ทำงาน ๒. ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตน ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๔.๒ จิตอาสา	๔.๒.๒ โน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ มีจิตอาสาในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นสาธารณะ (โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ประชาคมโลก และสิ่งแวดล้อม)	๑. ชักชวนเพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะได้เหมาะสมตามวัย ๒. มีการคิด ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้ตามวัยสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ฯลฯ
	๔.๒.๓ ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี	๑. ช่วยพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานได้เหมาะสมตามวัย ๒. แก้ปัญหาในเรื่องง่าย ๆ ตามวัยได้ ๓. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๔ การเป็นพลเมืองดี

- กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- กิจกรรมจิตอาสา
- กิจกรรมหนูน้อยมารยาทงาม
- กิจกรรมการรักษาความสะอาดห้องเรียน / โรงเรียน
- กิจกรรมโครงงานระดับปฐมวัย
- กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พี่สอนน้อง
- กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติการเป็นจิตอาสา
- ฯลฯ

๒. ระดับประถมศึกษา

ด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

เป้าหมายของการพัฒนาทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

ระดับชั้น ป.๑ - ป.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และมีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตนเอง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและร้องเพลงชาติ บอกความสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือตามโอกาสปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือตามโอกาส ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เรียนรู้ พระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ มีน้ำใจช่วยเหลือบุคคลในครอบครัว มีความเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนร่วมห้องเรียน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนแสดงความเคารพต่อสถาบันหลักของชาติไทยอย่างภาคภูมิใจ

ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อชาติ บ้านเมือง ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตนเอง โดยผ่านการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้แก่ ร่วมร้องเพลงชาติและเพลงสรรเสริญ บอกความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนร่วมห้องเรียนและเพื่อนในโรงเรียน เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตาม ทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจต่อบ้านเมือง	๑.๑.๑ การปฏิบัติตนตาม กฎ กติกา กฎระเบียบ กฎหมายของครอบครัว ชุมชน และชาติบ้านเมือง	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน/ชุมชน ๒. มีมารยาทงาม มีน้ำใจ สื่อสารได้สมวัย ๓. ทำความเคารพตามศาสนาที่ตนนับถือ ๔. ปฏิบัติตนตามประเพณี วัฒนธรรมอย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชน ๕. ปฏิบัติตนตามตามสิทธิ บทบาทหน้าที่ของตนเอง ๖. ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและเคารพกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๑.๑.๒ การแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณี และเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับต่อชาติบ้านเมือง	๑. ร้องเพลงชาติได้อย่างถูกต้อง ๒. สื่อสารเหมาะสมตามกาลเทศะ ๓. เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้นเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ๔. บอกแนวทางปฏิบัติตนที่ถูกต้องของการเป็นผู้มีความรักชาติแก่บุคคลรอบข้าง ๕. จัดและเข้าร่วมกิจกรรมโครงงานคุณธรรม ๖. แสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ ฯลฯ
	๑.๑.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีของครอบครัวชุมชนและชาติบ้านเมือง	๑. รณรงค์เกี่ยวกับกฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีของครอบครัวชุมชนและชาติบ้านเมือง ๒. ชักชวนให้คล้อยตามหรือเห็นด้วยในปฏิบัติตามกฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีของครอบครัวชุมชนและชาติบ้านเมือง ฯลฯ
๑.๒ ยึดมั่นในศาสนา	๑.๒.๑ การปฏิบัติตามหลักและคำสอนของศาสนาที่นับถือ	๑. ศึกษาคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างถ่องแท้ ๒. นำหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. ยอมรับและแสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ ๔. ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาและร่วมกิจกรรมสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ฯลฯ
	๑.๒.๒ การเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาด้วยความเต็มใจหรือศรัทธา	๑. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่ตนนับถือ ๒. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่ตนนับถือด้วยความเต็มใจหรือศรัทธา ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๑.๒.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหลักและคำสอนของศาสนาที่นับถือเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	๑. เชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักทางศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอย่างสร้างสรรค์ ๒. ชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ฯลฯ
๑.๓ มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑.๓.๑ การกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่แสดงถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. มีความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๔. ศึกษาพระราชกรณียกิจและนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ฯลฯ
	๑.๓.๒ การแสดงถึงความรักและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. เมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมีต้องยืนตรง ๒. ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วยความตั้งใจ ๓. ถวายความเคารพอย่างถูกต้อง ๔. รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทยและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ
	๑.๓.๓ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ๒. สามารถจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการป้ายนิเทศที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ
๑.๔ มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน	๑.๔.๑ การมีความตระหนักและมีพฤติกรรมในการเป็นผู้มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. ช่วยเหลืองานบ้านต่าง ๆ ตามกำลังที่ทำได้ ๒. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๓. ช่วยเหลืองานห้องเรียน ๔. เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญในครอบครัวชุมชนของตนเอง ๕. เลือก วิเคราะห์ ปฏิบัติตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๖. เป็นผู้มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัวโรงเรียน ชุมชนและสังคม ฯลฯ
	๑.๔.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่น ๒. มีน้ำใจ มีไมตรีจิต หวังดีและคอยช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน ๓. เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม ๔. มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม ฯลฯ
	๑.๔.๓ การชักชวนหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑.ชักชวนหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัวโรงเรียน ชุมชน และสังคม ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- กิจกรรมหน้าเสาธง
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ
- กิจกรรมการร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
- กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่
- กิจกรรมการเล่านิทาน
- กิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติ
- กิจกรรมการจัดทำโครงงานคุณธรรมและการนำเสนอ
- กิจกรรมสมุดบันทึกความดี
- กิจกรรมการแสดงละคร
- กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี/ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมสาธารณประโยชน์
- กิจกรรมค่ายยุวชน คนคุณธรรม
- กิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน

- กิจกรรมเครือข่ายผู้นำเยาวชน
- กิจกรรมโฮมรูม
- กิจกรรมสภานักเรียน
- กิจกรรมตามประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้เรียน
- กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย
- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในห้องเรียน
- กิจกรรมจิตสาธารณะ
- กิจกรรมชุมนุม / ค่ายอาสา
- กิจกรรมพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
- กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของครอบครัว และชุมชน
- ฯลฯ

ด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

เป้าหมายของการพัฒนามีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

ระดับชั้น ป.๑ - ป.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ลอกการบ้าน ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่พูดโกหก ไม่ทำลายสิ่งของส่วนรวม การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ ตนมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๒.๑ รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี	๒.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำได้อย่างถูกต้อง	๑. ตั้งใจเรียน / มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ๓. รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่นการทำความสะอาดห้องเรียน การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ช่วยงานบ้านผู้ปกครอง ๔. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียนและโรงเรียนและสามารถโน้มน้าว ให้เพื่อนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องได้ ๕. มีวินัยต่อตนเอง ๖. มีส่วนร่วมและใช้สิทธิ์การเลือกตั้งสภานักเรียน ฯลฯ
	๒.๑.๒ มีความคิดสร้างสรรค์ในการบอกถึงการกระทำสิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ดี	๑. ไม่ประมาทและระมัดระวังตนเองและเพื่อนให้ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ฯลฯ
	๒.๑.๓ ตัดสินใจในการกระทำสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม	๑. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของโรงเรียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเหมาะสม ฯลฯ
	๒.๑.๔ ตระหนักในสิ่งที่ควรทำ/ไม่ควรทำในชีวิตประจำวัน	๑. การเล่นกีฬาเสริมสร้างสุขภาพร่างกายให้ แข็งแรง ฯลฯ
	๒.๑.๕ ตระหนักรู้เท่าทันสิ่งเสพติด อบายมุข	๑. มีพฤติกรรมไม่เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด เช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๒.๑.๖ ตระหนักรู้เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง ต่อครอบครัวในการดำเนินชีวิตประจำวัน ฯลฯ
๒.๒ ปฏิบัติสิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม	๒.๒.๑ การปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ ๒.๒. มีจิตสาธารณะและบำเพ็ญประโยชน์ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม	๑. มีการเก็บออม ๒. มีจิตสาธารณะ ๓. มีสุขภาวะที่ดี ๔. พูดจาสุภาพไพเราะ ๕. ปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๖. มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านคุณธรรมของสถานศึกษาและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ๗. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ๘. รับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ๙. มีทักษะพื้นฐานความรู้และความถนัดตามวัยของผู้เรียน ๑๐. มีวินัยต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน เช่น การส่งงานตรงต่อเวลา แบ่งเบาภาระงานบ้านช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถ ๑๑. ร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์การทำสมาธิก่อนเข้าเรียน ๑๒. มีส่วนรวมและโน้มน้าวชวนผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้านคุณธรรม เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ฯลฯ
๒.๓ ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว	๒.๓.๑ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข ๒.๓.๒ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ๒.๓.๓ ไม่มีพฤติกรรมชู้สาว ๒.๓.๔ ไม่ทะเลาะวิวาท	๑. รู้และเข้าใจโทษของสิ่งเสพติดที่มีโทษต่อร่างกาย ๒. ร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดในโรงเรียน ๓. รู้สิทธิหน้าที่ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ๔. รู้จักขอโทษ เมื่อทำผิดต่อผู้อื่น ๕ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ๖. รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๗. รู้จักโทษของอบายมุข เช่น การพนัน เกมออนไลน์ ๘. ไม่แสดงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง เช่นการล้อเลียน กลั่นแกล้ง รังแก การข่มขู่ ๙. สามารถระบุสิ่งที่เป็นสิ่งเสพติดและอบายมุขได้ ๑๐. รู้เท่าทันโทษของสิ่งเสพติด และอบายมุข ๑๑. จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด ๑๒. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่นในการดำเนินชีวิตประจำวัน ๑๓. ทำงานกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ๑๔. เคารพความแตกต่างระหว่างเพศและวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับทุกเพศ ๑๕. ใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล มีความสามัคคีในหมู่คณะ ๑๖. บอกวิธีป้องกันและรู้จักการปฏิเสธ สิ่งเสพติดและอบายมุข ๑๗. ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ฯลฯ
๒.๔ ช่วยสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง	๒.๔.๑ มีความตระหนักและมีพฤติกรรมเป็นจิตอาสา ๒.๔.๒ มีจิตสาธารณะดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ๒.๔.๓ ยกย่อง ชื่นชม แสดงความยินดีกับผู้อื่นด้วยความจริงใจ	๑. ศึกษาและไม่ทำลายแหล่งเรียนรู้ ๒. ชื่นชมเมื่อผู้อื่นทำความดี ๓. เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในชุมชน ๔. ช่วยดูแลความสะอาดในห้องเรียนและระดับโรงเรียน และชุมชน ๕. มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน ครูและผู้ปกครอง ๖. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ๗. สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสถานศึกษา ๘. ชักชวนชี้แนะโน้มน้าวให้เพื่อนร่วมสถานศึกษาปฏิบัติตนตามได้ ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

- กิจกรรมสานฝันคนเก่ง คนดีมีที่ยืน
- กิจกรรมโรงเรียนของเรา ชุมชนของเรา
- กิจกรรมห้องเรียนสวยด้วยมือเรา
- กิจกรรมทำบุญตักบาตร
- กิจกรรม บ้าน วัด มัสยิด โรงเรียน
- กิจกรรมธนาคารโรงเรียน
- กิจกรรมจิตอาสาและบำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมชุมนุม
- กิจกรรมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวกาชาด / ผู้บำเพ็ญประโยชน์ / นักศึกษาวิชาทหาร
- กิจกรรมครอบครัวคุณธรรม
- กิจกรรมสวดมนต์หมู่สรภัญญะ
- กิจกรรมท่องบทอาขยาน
- กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานคุณธรรม
- กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด
- กิจกรรมคุณธรรมต้านทุจริตศึกษา
- กิจกรรมบริษัทสร้างการดี
- กิจกรรมโครงงานคุณธรรม
- โครงการจิตอาสาพัฒนาสังคม
- กิจกรรมสร้างสมาธิก่อนการเรียน
- กิจกรรมคุณธรรมนำพาชีวิต
- กิจกรรมห้องเรียนสีขาว
- กิจกรรม ๑ ห้องเรียน ๑ โครงงานคุณธรรม
- กิจกรรมจิตอาสาดูแลความปลอดภัย
- ฯลฯ

ด้านที่ ๓ มีงานทำ-มีอาชีพ

เป้าหมายของการพัฒนาการมีงานทำ-มีอาชีพ

ระดับชั้น ป.๑ - ป.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการมีความขยัน อดทน และทำงานจนสำเร็จ โดยการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นในการทำงาน รวมทั้งตั้งใจและพยายามทำงานจนสำเร็จ

ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการรักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็นและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยการทำงานที่ ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความตั้งใจและพยายามทำงานจนสำเร็จ ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนในการทำงาน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๓.๑ การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ	๓.๑.๑ ครอบครัวหรือสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนเป็นผู้รักงาน สู้งานและทำงานจนสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย	๑. มีความรู้และทักษะปฏิบัติตามตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการงานอาชีพ ๒. ระบุความถนัดและความสนใจในการประกอบอาชีพของตนเองได้ ๓. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพแต่ละอาชีพ ๔. มีความรู้และความเข้าใจในอาชีพที่ตนเองสนใจเป็นอาชีพสุจริตและส่งผลดีต่อชาติบ้านเมือง ๕. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนประสบความสำเร็จตามศักยภาพเหมาะสมตามวัย ๖. มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและการประกอบอาชีพสุจริต ๗. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ๘. บอกวิธีการในการปฏิบัติตนสู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้ ๙. บอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้ ๑๐. ระบุทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจได้ ๑๑. ระบุบทบาทและหน้าที่ของแต่ละอาชีพได้

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๑๒. ลงมือปฏิบัติตามความถนัดหรืออาชีพที่ ตนเองสนใจ เป็นอาชีพสุจริตและส่งผลดีต่อชาติบ้านเมือง ฯลฯ
๓.๒ การฝึกอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด	๓.๒.๑ จัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้ ๓.๒.๒ ผู้เรียนบอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้ ๓.๒.๓ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้	๑. อธิบายความสำคัญของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมได้ ๒. มีทักษะและสมรรถนะเบื้องต้นที่จะนำไปสู่อาชีพที่ตนเองสนใจได้ ๓. เคารพสิทธิและเห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ ๔. มีเจตคติที่ดีต่อทุกอาชีพ ๕. ระบุอาชีพที่ตนเองสนใจที่สอดคล้องกับบริบทของโลกอนาคตได้ ๖. อธิบายการเตรียมตัวเองเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้ ๗. อธิบายคุณลักษณะของตนเองที่สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ ฯลฯ
๓.๓ ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้	๓.๓.๑ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้ ๓.๓.๒ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง	๑. บอกอาชีพที่เป็นรายได้หลักของสมาชิกในครอบครัว ๒. อธิบายคุณลักษณะอาชีพที่ตนเองสนใจได้ ๓. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ๔. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยตนเอง ๕. มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประกอบอาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจและเหมาะสมตามวัย ๖. ทำโครงงานอาชีพที่ตนเองสนใจได้ ๗. สามารถแสดงบทบาทสมมติอาชีพที่ตนเองสนใจได้อย่างเหมาะสม ๘. ใช้เวลาว่างในการช่วยเหลือครอบครัว ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๓ มีงานทำ-มีอาชีพ

- กิจกรรมตลาดนัดอาชีพ
- กิจกรรมโครงงานอาชีพ
- กิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพ
- กิจกรรมฝึกทักษะในการประกอบอาชีพ
- กิจกรรมชุมนุมเพื่ออาชีพ (Youtuber/Tiktoker /E-sport)
- กิจกรรมบริษัทสร้างการดี
- กิจกรรมส่งเสริมเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
- กิจกรรมทวิศึกษา
- กิจกรรม แนะแนวสัญจร
- ฯลฯ

ด้านที่ ๔ เป็นพลเมืองดี

เป้าหมายของการพัฒนาการเป็นพลเมืองดี

ระดับชั้น ป.๑ - ป.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานของตนเองและส่วนรวม ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียน

ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานของตนเองและส่วนรวม ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน อาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และเป็นแบบอย่างในการเป็นพลเมืองดี

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๔.๑ หน้าที่พลเมือง	๔.๑.๑ เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีของสังคมได้	๑. ตรงต่อเวลา ๒. เชื่อฟังพ่อแม่ และครูในโรงเรียน ๓. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสังคม ๔. เข้าร่วมกิจกรรมประเพณีได้อย่างเหมาะสม ๕. เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ชุมชน และชาติบ้านเมือง ๖. รู้กฎหมายเบื้องต้น ๗. มีวินัยในตนเอง ยอมรับ และถือปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ๘. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๔.๑.๒ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๑. ช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่งกันและกัน ๒. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ๓. รู้จักปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ๔. รู้จักแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลและสันติวิธี ๕. มีความสามัคคีในหมู่คณะ ๖. ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ๗. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ในการปฏิบัติตามกฎกติกาของสังคม ๘. มีบทบาทในการจัดกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสาธารณประโยชน์ ๙. มีส่วนร่วมรณรงค์ในการยุติปัญหาความขัดแย้งรุนแรงในสถานศึกษา ๑๐. มีความมุ่งมั่นอดทนเสียสละ เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จ ฯลฯ
	๔.๑.๓ ครอบครัว สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑. รู้จักการเข้าแถวตามลำดับมาก่อนมาหลัง ๒. รู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น ๓. ให้เกียรติซึ่งกันละกัน ฯลฯ
	๔.๑.๔ สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม	๑. ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๒. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ๓. การยอมรับในตนเองและผู้อื่น ๔. ตั้งใจเรียนรู้ และทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ๕. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๖. รับผิดชอบกับการกระทำของตนเอง

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๗. ตั้งใจเรียนรู้ และทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง ๘. รับผิดชอบกับการกระทำของตนเอง ๙. รู้และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง ๑๐. ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ๑๑. รู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง ฯลฯ
๔.๒ จิตอาสา	๔.๒.๑ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๑. ใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัด ๒. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ๓. ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตน ๔. ใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัด ๕. ดูแลรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวม ฯลฯ
	๔.๒.๒ โน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ มีจิตอาสาในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นสาธารณะ (โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ประชาคมโลก และสิ่งแวดล้อม)	๑. ชักชวนเพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ๒.ชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ๓. นำเสนอข้อมูล อธิบาย ชี้แจงรายละเอียดให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ฯลฯ
	๔.๒.๓ ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี	๑. ช่วยพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน ๒. อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ ๓. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๔ การเป็นพลเมืองดี

- กิจกรรมสาธารณะ เช่น วิ่งการกุศล
- กิจกรรม อย.น้อย
- กิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ
- กิจกรรมสานสัมพันธ์
- กิจกรรมพี่ดูแลน้อง
- กิจกรรมปรองดอง
- กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา
- กิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา (YC)
- กิจกรรมจิตอาสา
- กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมลูกเสือ /เนตรนารี /ยุวกาชาด / ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- กิจกรรมยุวทูตความดี
- กิจกรรมสภานักเรียน
- กิจกรรมชมรม ชุมนุม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา
- กิจกรรมชวนน้องเข้าวัด
- กิจกรรม TO BE NUMBER ONE
- ฯลฯ

๓. ระดับมัธยมศึกษา

ด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

เป้าหมายของการพัฒนาทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และมีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตนเอง โดยการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ แสดงออกถึงการรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยผู้เรียนร่วมกันคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เป็นแบบอย่างศาสนิกชนที่ดี มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น แสดงความชื่นชมต่อพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ มีผลงานที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีน้ำใจช่วยเหลือ และเอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชนและสังคม ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียนเป็นแบบอย่าง และสามารถเสนอแนะในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นต้น

ระดับชั้น ม.๔ - ม.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตนเอง กิจกรรมหรือโครงการที่ สร้างผู้นำในการปกป้องและหวงแหนสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมและนำความรู้ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมมาเผยแพร่ต่อไปในโรงเรียน และเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือเป็นแบบอย่างและผู้นำที่ดีของศาสนิกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้นแสดงความชื่นชมต่อพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ นำผลงานที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีน้ำใจ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชนและสังคม ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม เป็นแบบอย่าง สามารถเสนอแนะและเป็นผู้นำในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นต้น

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจต่อบ้านเมือง	๑.๑.๑ การปฏิบัติตนตามกฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมายของครอบครัว ชุมชน และชาติบ้านเมือง	๑. เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ๒. พูดเพราะ ทักทาย ยิ้มง่าย ไหว้สวย มารยาทงาม ๓. ปฏิบัติตนตามกฎหมายชาติบ้านเมือง ๔. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ๕. เคารพกฎและปฏิบัติตนตามระเบียบของครอบครัว ชุมชน และชาติบ้านเมือง ฯลฯ
	๑.๑.๒ การแสดงออกตามวัฒนธรรม ประเพณี และเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชาติบ้านเมือง	๑. ยิ้มง่าย ทักทาย ไหว้สวย มารยาทงาม และแสดงออกถึงพฤติกรรมตามวิถีไทย ๒. เข้าร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวันสำคัญทางศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. แสดงออกและปฏิบัติตนบนพื้นฐานความ ถูกต้องต่อชาติบ้านเมือง ฯลฯ
	๑.๑.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีของครอบครัว ชุมชน และชาติบ้านเมือง	๑. จัดทำโครงงานคุณธรรม/จริยธรรม และนำเสนอผลงาน ๒. บอกแนวทางและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามระเบียบของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และชาติบ้านเมือง ฯลฯ
๑.๒ ยึดมั่นในศาสนา	๑.๒.๑ การปฏิบัติตามหลักและคำสอนของศาสนาที่นับถือ	๑. ศึกษาคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ๒. นำหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. เชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักทางศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอย่าง สร้างสรรค์ ๔. ยอมรับและแสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๑.๒.๒ การเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาด้วยความเต็มใจหรือศรัทธา	๑. เข้าร่วมและนำเสนอกิจกรรมทางศาสนพิธีต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจและศรัทธา ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่ตนนับถือ ฯลฯ
	๑.๒.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหลักและคำสอนของศาสนาที่นับถือเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	๑. แนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตนเป็นผู้ยึดมั่นในศาสนาอย่างถูกต้อง ๒. จัดทำโครงงานคุณธรรมและนำเสนอ ๓. ร่วมกิจกรรมทางศาสนพิธีต่างๆ ด้วยความเต็มใจและศรัทธา ฯลฯ
๑.๓ มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑.๓.๑ การกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่แสดงถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒. รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทยและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. ศึกษาพระราชกรณียกิจและนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ฯลฯ
	๑.๓.๒ การแสดงถึงความรักและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ๒. เข้าร่วมหรือชักชวนเพื่อนร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความรักและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. นำเสนอพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ให้ผู้อื่นรับรู้ ฯลฯ
	๑.๓.๓ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. จัดทำโครงงานคุณธรรม/โครงงานพัฒนาจริยคุณและการนำเสนอและเผยแพร่ ๒. จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการ / ป้ายนิเทศที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๑.๔ มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน	๑.๔.๑ การมีความตระหนักและมีพฤติกรรมในการเป็นผู้มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. มีน้ำใจ มีไมตรีจิต หวังดีและคอยช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน ๒. เลือก วิเคราะห์ ปฏิบัติตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี ฯลฯ
	๑.๔.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. แบ่งปัน บริจาคอาหาร วัตถุสิ่งของและเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้อื่น ๒. มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม ฯลฯ
	๑.๔.๓ การชักชวนหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. ชักชวนบุคคลรอบข้างให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อสังคม ๒. จัดทำโครงงานคุณธรรม/โครงงานพัฒนาจริยคุณและการนำเสนอ ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรม

- กิจกรรมหน้าเสาธง
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ
- กิจกรรมการร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
- กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่
- กิจกรรมการเล่านิทาน
- กิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติ
- กิจกรรมการจัดทำโครงงานคุณธรรมและการนำเสนอ
- กิจกรรมสมุดบันทึกความดี
- กิจกรรมโต้วาที
- กิจกรรมการแสดงละคร
- กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี/ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร
- กิจกรรมสาธารณประโยชน์
- กิจกรรมค่ายยุวชน คนคุณธรรม
- กิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน
- กิจกรรมเครือข่ายผู้นำเยาวชน
- กิจกรรมโฮมรูม
- กิจกรรมสภานักเรียน

- กิจกรรมตามประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้เรียน
- กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย
- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในห้องเรียน
- กิจกรรมจิตสาธารณะ
- กิจกรรมชุมนุม / ค่ายอาสา
- กิจกรรมพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
- กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของครอบครัว และชุมชน
- ฯลฯ

ด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

เป้าหมายของการพัฒนามีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ทุจริตการสอบ ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ตลอดจนแนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

ระดับชั้น ม.๔ - ม. ๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ทุจริต การสอบ ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ตลอดจนเป็นผู้นำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๒.๑ รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี	๒.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ ควรกระทำและไม่ควรกระทำได้อย่างถูกต้อง	๑. ใช้สิทธิ์การเลือกตั้งสภานักเรียนและเสนอแนวคิดในระบอบประชาธิปไตย ๒. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของโรงเรียน ครอบครัวและสังคม ๓. มีทักษะความถนัดด้านกีฬาในการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย ๔. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง ต่อครอบครัวและสังคม ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ฯลฯ
	๒.๑.๒ สามารถสังเคราะห์การกระทำสิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ดี	๑. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อน ๒. แยกแยะการกระทำสิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ดี ๓. ตระหนักในสิ่งที่ควรทำ/ไม่ควรทำในชีวิตประจำวัน ฯลฯ
	๒.๑.๓ ตัดสินใจในการกระทำสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม	๑.มีส่วนร่วม มีภาวะผู้นำใช้สิทธิ์การเลือกตั้งสภานักเรียนและเสนอแนวคิดในระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องเหมาะสม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๒. ตัดสินใจในการกระทำสิ่งที่ถูกต้อง ๓. มีทักษะด้านกีฬาและผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ในการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยให้ผู้อื่น ฯลฯ
	๒.๑.๔ ตระหนักรู้เท่าทันสิ่งเสพติด อบายมุข	๑. มีพฤติกรรมระมัดระวัง ไม่เสี่ยงต่อสิ่งเสพติดเช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น ๒. มีพฤติกรรมระมัดระวังในการชักจูงและปกป้องผู้อื่นให้ไม่เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด เช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น ฯลฯ
๒.๒ ช่วยสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง	๒.๒.๑ มีความตระหนักและมีพฤติกรรมเป็นจิตอาสา	๑. มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน ครูและผู้ปกครองและชุมชน อย่างสร้างสรรค์ ๒. ดูแลรักษาความสะอาดในห้องเรียน โรงเรียนและชุมชน ๓. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ฯลฯ
	๒.๒.๒ มีจิตสาธารณะดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	๑. มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน ครูและผู้ปกครองและชุมชน อย่างสร้างสรรค์ ๒. ดูแลรักษาความสะอาดในห้องเรียน โรงเรียนและชุมชน ๓. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ฯลฯ
	๒.๒.๓ ยกย่อง ชื่นชม แสดงความยินดีกับผู้อื่นด้วยความจริงใจ	๑. ชื่นชมเมื่อผู้อื่นทำความดี ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

- กิจกรรมสมุดบันทึกความดี
- กิจกรรมสภานักเรียน
- กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด
- กิจกรรมค่ายคุณธรรม
- กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมของหายได้คืน
- กิจกรรมโตไปไม่โกง
- กิจกรรมต้นไม้แห่งความดี

- กิจกรรม ๕ ส
- โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
- โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด
- โครงการโรงเรียนคุณธรรม
- โครงการโรงเรียนสุจริต
- โครงการโรงเรียนศีลห้า
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / ลูกเสือ / เนตรนารี
- กิจกรรมยุวชนจิตอาสา
- โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- โครงการโรงเรียนสีขาว
- กิจกรรม บ้าน วัด มัสยิด โรงเรียน
- กิจกรรมตักบาตรทำบุญทุกวันพระ
- กิจกรรมนันทนาการ และกีฬา
- กิจกรรมการเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวกาชาด / ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมค่ายสิ่งแวดล้อม
- กิจกรรมคัดแยกขยะ
- กิจกรรมกิจวัตรประจำวัน
- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมจิตอาสา
- กิจกรรมสร้างสรรค์คนดีสู่สังคม
- กิจกรรมยุวทูตความดี
- โครงการจิตอาสาพระราชทาน
- กิจกรรมช่วยเหลือคนชราผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ
- กิจกรรม TO BE NUMBER ONE
- กิจกรรมศึกษา / สร้างแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน
- กิจกรรมโครงงานคุณธรรม
- ฯลฯ

ด้านที่ ๓ มีงานทำ-มีอาชีพ

เป้าหมายของการพัฒนาการมีงานทำ-มีอาชีพ

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการรักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็น และมีพื้นฐานการทำอาชีพ โดยการตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานตามอาชีพที่ตนสนใจได้ และแนะนำเพื่อนเกี่ยวกับพื้นฐานการทำอาชีพได้

ระดับชั้น ม.๔ - ม.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการรักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็น และสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยการตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และสามารถทำงานเป็นทีมได้ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และนำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้และสามารถหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวจากงานอาชีพได้ รวมทั้งแนะนำหรือเป็นผู้นำในการสร้างอาชีพได้

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๓.๑ การฝึกอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด	๓.๑.๑ จัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้	๑. ตระหนัก รู้คุณค่าของการแสวงหาความรู้ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีเป้าหมาย ความต้องการเรื่องการศึกษาของตนเอง ๓. วางแผนและเลือกประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ เป็นอาชีพสุจริตและส่งผลดีต่อชาติบ้านเมือง ๔. วิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อการวางแผนการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ๕. วิเคราะห์ข้อมูลของตนเองและเส้นทางสู่อาชีพที่ต้องการ ๖. จัดลำดับการเตรียมความพร้อมสำหรับการไปสู่เป้าหมายเพื่อการมีงานทำ ๗. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เป็นอาชีพสุจริตและส่งผลดีต่อชาติบ้านเมือง ๘. ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๓.๑.๒ ผู้เรียนบอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้	๑. บอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้ ๒. บอกวิธีการในการปฏิบัติตนสู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้ ๓. อธิบายคุณสมบัติของบุคคลที่ตลาดแรงงานต้องการในศตวรรษที่ ๒๑ ฯลฯ
	๓.๑.๓ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้	๑. กำหนดวิธีปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนที่มีประสิทธิภาพได้ ๒. ใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาที่เป็นประโยชน์ได้ ๓. พิจารณาเลือกโครงงานอาชีพที่ตนเองสนใจ ๔. เขียนโครงงานการฝึกปฏิบัติอาชีพ ๕. ฝึกปฏิบัติงานตามโครงงานอาชีพ ๖. ระบุสิ่งที่ต้องการพัฒนาเพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพที่ตนเองเลือก ๗. พัฒนาตนเองตามวิธีการที่กำหนดด้วยความตั้งใจ ฯลฯ
๓.๒ ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรให้มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้	๓.๒.๑ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้	๑. นำเสนอโครงงานอาชีพที่ตนเองสนใจได้ ๒. ใช้เวลาว่างในการหารายได้ระหว่างเรียนหรือช่วยเหลือครอบครัวในการประกอบอาชีพ ๓. ระบุอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ตามความถนัดและสนใจได้อย่างมีเหตุผล ๔. อธิบายคุณลักษณะ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ การใช้ชีวิตอย่างเป็นสุขและเป็นประโยชน์ได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ทั้งในและต่างประเทศ ๕. ระบุสาขาในสถาบันให้สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ ๖. อธิบายแผนชีวิตของตนเองตามที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๗. มีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้
	๓.๒.๒ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอ	๑. ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพ ๒. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ๓. นำเสนอนิทรรศการผลการสืบค้นข้อมูล ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๓ มีงานทำ-มีอาชีพ

- กิจกรรมโครงงานอาชีพ
- กิจกรรมก้าวแรกกับการแนะแนว
- กิจกรรมศักยภาพแห่งตัวตน
- กิจกรรมสถานศึกษาดี มีใกล้บ้าน
- กิจกรรมตลาดนัดอาชีพ
- กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมบริษัทสร้างการดี
- กิจกรรมชุมนุมสร้างพื้นฐานการมีงานทำ-มีอาชีพ
- กิจกรรมประกวดงานฝีมือและงานคหกรรม เช่น การทำอาหารไทย / ขนมไทย / ผ้าบาติก พานบายศรี
- กิจกรรมหลักสูตรเชื่อมโยงอาชีวศึกษา
- กิจกรรมการฝึกทักษะอาชีพครบวงจร
- กิจกรรม ๑ โรงเรียน ๑ ผลิตภัณฑ์
- กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน
- กิจกรรม อารยเกษตรสืบสาน รักษา ต่อยอด ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงด้วย “โคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง”
- กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพ
- กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ
- กิจกรรมโครงงานบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
- กิจกรรมโครงงานสะเต็มศึกษา (STEM Education)
- กิจกรรมชุมนุมเพื่ออาชีพ (Youtuber/Tiktoker /E-sport)
- กิจกรรมส่งเสริมเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
- กิจกรรมทวิศึกษา
- กิจกรรม แนะแนวสัญจร
- กิจกรรมการทัศนศึกษาแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการ
- กิจกรรมให้ความรู้โดยผู้ปกครอง ผู้เรียน ศิษย์เก่า ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กิจกรรมการจัดนิทรรศการการจัดป้ายนิเทศ

- กิจกรรมเสียงตามสาย
- กิจกรรมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการ (MOU)
- ฯลฯ

ด้านที่ ๔ เป็นพลเมืองดี

เป้าหมายของการพัฒนาการเป็นพลเมืองดี

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานของตนและส่วนรวมช่วยเหลือผู้ อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก รับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ตลอดจนสามารถแนะนำการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีต่อสังคม

ระดับชั้น ม.๔ - ม.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานของตนและส่วนรวมมีจิตอาสา ช่วยเหลือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม รวมถึงการเป็นผู้นำในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๔.๑ หน้าที่พลเมือง	๔.๑.๑ เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีของสังคมได้	๑. ตรงต่อเวลา ๒. ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ๓. เชื่อฟังพ่อแม่ และครูในโรงเรียน ๔. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสังคม ๕. ปฏิบัติตามวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ๖. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ฯลฯ
	๔.๑.๒ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความอดทนสามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการให้อภัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๑. ช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่งกันและกัน ๒. ไม่ทะเลาะ และใช้กำลังในการแก้ปัญหา ๓. ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ๔. แก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด ๕. สังเกตและรับรู้อารมณ์ทางบวกและทางลบของตนเอง ๖. วิเคราะห์สาเหตุของอารมณ์ทางบวกและ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		ทางลบของตนเอง ๗. ปฏิบัติตนในการจัดการอารมณ์ทางลบและความเครียดได้อย่างเหมาะสม ๘. แสดงออกทางอารมณ์ทางด้านบวกและด้านลบได้อย่างเหมาะสม ฯลฯ
	๔.๑.๓ ครอบครัว สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑. บอกคุณลักษณะที่ดีที่ควรพัฒนาและข้อจำกัดของตนเอง และผู้อื่น ๒. ชื่นชมข้อดีและยอมรับข้อจำกัดของตนเองและ ผู้อื่น ๓. รอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๔. รู้สิทธิตนเอง สิทธิผู้อื่น และรู้จักรักษาสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่นจนเป็นนิสัย ๕. ค้นหาระดับความรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง ๖. ระบุแนวทางในการพัฒนาความรู้และเห็นคุณค่าของตนเอง ๗. ประเมินจุดเด่นของตนเองได้ ๘. ระบุความสำเร็จของตนเองที่ได้รับและมีความภาคภูมิใจ ๙. ระบุแนวทางในการวางแผนชีวิต สู่เป้าหมายด้านการเรียน ด้านการประกอบอาชีพและด้านการดำเนินชีวิต ๑๐. ตระหนักในคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น ๑๑. สำรวจแววผู้เรียน YC ของตนเอง ๑๒. อธิบายองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียนเพื่อนที่ปรึกษาและขั้นตอน เทคนิคการให้คำปรึกษาเพื่อนได้ ๑๓. อธิบายแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้ ๑๔. วิเคราะห์พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้แสดงออกถึงลักษณะที่ดีของตนเองได้ ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๔.๑.๔ สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม	๑. รับผิดชอบกับการกระทำของตนเอง ๒. รู้และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง ๓. ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ๔. ตั้งใจเรียนรู้ และทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จทันเวลาด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างได้ ๕. รับผิดชอบกับการกระทำของตนเอง ฯลฯ
๔.๒ จิตอาสา	๔.๒.๑ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๑. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนอยู่เสมอ ๒. ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตน ๓. แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ๔. ใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัดคุ้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี ฯลฯ
	๔.๒.๒ โน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ มีจิตอาสาในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นสาธารณะ (โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ประชาคมโลก และสิ่งแวดล้อม)	๑. พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือให้เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ๒. สร้างกลุ่มแนวร่วมเพื่อสนับสนุนโน้มน้าวใจให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ๓. ชักชวนเพื่อนและผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ๔. จัดทำกิจกรรม หรือโครงการเพื่อประโยชน์สาธารณะ ฯลฯ
	๔.๒.๓ ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี	๑. ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม ๓. เป็นผู้นำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
		๔. การทุ่มเทแรงกายแรงใจ พร้อมอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ๕. การรวมกลุ่มจิตอาสามาช่วยกันดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ได้บังคับหรือสั่งการ ๖. ร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ๗. เข้าร่วมกิจกรรมของสังคมส่วนรวมด้วยความตั้งใจ ฯลฯ

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๔ การเป็นพลเมืองดี

- กิจกรรมลูกเสือ / เนตรนารี /ยุวกาชาด / ผู้บำเพ็ญประโยชน์ / นักศึกษาวิชาหาร
- กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร
- กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- กิจกรรมสร้างสำนึกพลเมืองโรงเรียนสุจริต
- กิจกรรมเยาวชนคนดีของแผ่นดิน
- กิจกรรมการรักษาความสะอาดห้องเรียน / โรงเรียน
- กิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- กิจกรรมโครงงานคุณธรรมจิตอาสา
- กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พี่สอนน้อง
- กิจกรรมกีฬา
- กิจกรรม ๕ ส (Big Cleaning Day)
- กิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ
- กิจกรรมโรงเรียนสีขาว
- กิจกรรมค่านิยม ๑๒ ประการ
- กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ
- กิจกรรมแสดงเจตจำนงต่อต้านการทุจริต
- กิจกรรมพัฒนายุวทูตความดีสู่วิถีพลเมืองโลกในศตวรรษที่ ๒๑
- กิจกรรมโรงเรียนสุจริต
- กิจกรรมสภานักเรียน
- ฯลฯ

ส่วนที่ ๔
การประเมินคุณภาพผู้เรียน

.....

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

นิยาม

มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง หมายถึง หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติ ที่ดีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ มีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตน

ตัวชี้วัด

๑. มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อชาติบ้านเมือง
๒. มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
๓. มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. มีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตน

สำหรับนักเรียนปฐมวัย

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
ปฏิบัติตนได้ เหมาะสมตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ตามคำชี้แนะ	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ๒. ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ ๓. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๔. แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนปฐมวัย ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับนักเรียนปฐมวัย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
ปฏิบัติตนได้ เหมาะสมตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ๒. ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ ๓. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๔. แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นแบบอย่างใน การปฏิบัติตนตาม ทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ร่วมร้องเพลงชาติและเพลงสรรเสริญ ๒. บอกความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ๓. ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ ๔. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ อย่างสม่ำเสมอ ๕. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ ๖. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระมหากษัตริย์ ๗. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนร่วมห้องเรียนและ เพื่อนในโรงเรียน ๘. เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามทัศนคติ ที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นแบบอย่าง แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตน ตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ๒. อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ๓. มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย ๔. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่ โรงเรียนจัดขึ้น ๕. ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ๖. เป็นแบบอย่างของศาสนิกชนที่ดี ๗. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและ ชุมชนจัดขึ้น	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
	๘. แสดงความชื่นชมต่อพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ ๙. มีผลงานที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ ๑๐. มีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเอื้อเฟื้อต่อสมาชิก ในชุมชนและสังคม ๑๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว และโรงเรียน ๑๒. เป็นแบบอย่างและสามารถเสนอแนะ ในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อ บ้านเมือง	

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นผู้นำในการ ปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ๒. อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ๓. มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย ๔. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่ โรงเรียนจัดขึ้น ๕. ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ๖. เป็นแบบอย่างและผู้นำที่ดีของศาสนิกชน ๗. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ๘. แสดงความชื่นชมต่อพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
	๙. นำผลงานที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ ๑๐. มีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเอื้อเฟื้อต่อสมาชิกใน ชุมชนและสังคม ๑๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ๑๒. เป็นแบบอย่างและสามารถเสนอแนะ ในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อ บ้านเมือง	

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

นิยาม

มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม หมายถึง ผู้เรียนรู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด ไม่หลงไปในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เป็นคนดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม และช่วยกันสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง

ตัวชี้วัด

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด – ชอบ/ชั่ว – ดี

๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม

๓. ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว

๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

สำหรับนักเรียนปฐมวัย

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
ปฏิบัติตนให้มี พื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๒. ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน ๓. ไม่พูดโกหก ๔. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนปฐมวัย ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนปฐมวัย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
ปฏิบัติตนให้มี พื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๒. ไม่ลอกการบ้าน ๓. ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน ๔. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๕. ไม่พูดโกหก ๖. ไม่ทำลายสิ่งของส่วนรวม ๗. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ๘. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมินพฤติกรรม บ่งชี้ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นแบบอย่าง ในการปฏิบัติตน ให้มีพื้นฐานชีวิตที่ มั่นคง มีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๒. ไม่พูดโกหก ๓. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ๔. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๕. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ๖. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ๗. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๘. เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐาน ชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมินพฤติกรรม บ่งชี้ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
แนะนำผู้อื่น ในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๒. ไม่ทุจริตการสอบ ๓. พูดความจริงไม่โกหก ๔. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ๕. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ๗. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข ๘. ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว ๙. ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ๑๐. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๑. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ๑๒. แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐาน ชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมินพฤติกรรม บ่งชี้ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นผู้นำในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงมีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๒. ไม่ทุจริตการสอบ ๓. ไม่พูดโกหก ๔. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ๕. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ๗. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข ๘. ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว ๙. ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ๑๐. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๑. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมินพฤติกรรม บ่งชี้ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
	๑๒. เป็นผู้นำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐาน ชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม	

๓. มีงานทำ-มีอาชีพ

นิยาม

มีงานทำ-มีอาชีพ หมายถึง ผู้เรียนให้ได้รับการฝึกฝนและอบรมด้านอาชีพในสถานศึกษา รู้จักตนเองในการประกอบอาชีพในอนาคต ปลูกฝังให้มีนิสัย รักในงานที่ทำ ทำงานเป็น มีความอดทน มีความมุ่งมั่นพยายามจนสามารถทำงานนั้นบรรลุผลสำเร็จ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านอาชีพที่ได้ จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้

ตัวชี้วัด

๑. ขยัน อดทน และทำงานจนสำเร็จ

๒. ทำงานเป็น และมีพื้นฐานการทำอาชีพ

๓. เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

สำหรับนักเรียนปฐมวัย

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
มีนิสัยรักการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ	๑. ทำงานที่ครูมอบหมายให้ ๒. ตั้งใจ จดจ่อ ในงานหรือกิจกรรมที่ทำ ๓. มีความสุขระหว่างทำงาน ๔. ทำงานจนสำเร็จ	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับ นักเรียนปฐมวัย ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนปฐมวัย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
ขยัน อดทน และทำงานจนสำเร็จ	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข ๒. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ๓. ตั้งใจ จดจ่อ ในงานที่ทำ ๔. ทำงานจนสำเร็จ	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงาน จนสำเร็จ ทำงานเป็น และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข ๒. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ๓. ตั้งใจและพยายามทำงานจนสำเร็จ ๔. ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ๕. นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน ๖. เป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนในการทำงาน	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงาน จนสำเร็จ ทำงานเป็น และมีพื้นฐานการทำอาชีพ	๑. ตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ๒. แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ๓. วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ๔. นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ๕. ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้ ๖. แนะนำเพื่อนเกี่ยวกับพื้นฐานการทำอาชีพได้	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็น และสามารถ เลี้ยงตนเอง และ ครอบครัวได้	๑. ตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ๒. แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ๓. วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และ สามารถทำงานเป็นทีมได้	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
	๔. ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ๕. นำความรู้เรื่องการทำงานไป ประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน ๖. ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้ ๗. สามารถหารายได้ให้กับตนเองและ ครอบครัว จากงานอาชีพได้ ๘. แนะนำหรือเป็นผู้นำในการสร้าง อาชีพได้	

๔. เป็นพลเมืองดี

นิยาม

เป็นพลเมืองดี หมายถึง ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบ ร่วมส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีด้วยความเต็มใจ มีจิตอาสาใน การช่วยเหลือสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด

๑. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๒. มีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม

สำหรับนักเรียนปฐมวัย

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
รับผิดชอบหน้าที่ของตัวเอง และช่วยเหลือคนใกล้ชิด	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของ ตนเอง ๒. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย ๓. ช่วยเหลือเพื่อน ๔. ช่วยเหลือครูตามโอกาส	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะ อัน พึงประสงค์สำหรับนักเรียน ปฐมวัย ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับนักเรียนปฐมวัย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ ๑ – ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
ทำหน้าที่เป็น พลเมืองดีด้วยความเต็มใจ	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม ๓. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียน	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นแบบอย่าง ในการเป็นพลเมืองดี	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม ๓. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน ๕. อาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ๖. เป็นแบบอย่างในการเป็นพลเมืองดี	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ๒. แบบประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
แนะนำการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม ๓. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ ๑ - ๓

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
	๕. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ๖. รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ๗. มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ๘. แนะนำการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีต่อสังคม	

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

เป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	เครื่องมือในการวัด
เป็นผู้นำในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม ๓. มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม ๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และสังคม ๕. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ๖. รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ๗. มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม ๘. เป็นผู้นำในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ๒. แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

ส่วนที่ ๕
แนวทางการรายงานผลการดำเนินงาน

.....

การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามการดำเนินงานขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชการลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ แนวคิด และสารสนเทศที่จำเป็นซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเสนอผลในการดำเนินการพัฒนาของสถานศึกษา ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจัดรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน โดยการรายงานผลการดำเนินงานนั้น ประกอบด้วย

๑. รายงานผลการดำเนินงาน

๒. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

๒.๑ นักเรียนเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน

๒.๒ คุณลักษณะอันถึงประสงค์

๒.๓ พฤติกรรมบ่งชี้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

จากการดำเนินการขับเคลื่อนพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานทั้งหมด หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการแล้ว ซึ่งในการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติประกอบด้วย ตัวชี้วัดของพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

๓. มีงานทำ – มีอาชีพ

๔. เป็นพลเมืองดี

๑. รายงานผลการดำเนินงาน

ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ให้มีการนำเสนอรายละเอียดในเล่มรายงานดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

๒. กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษารัชกาลที่ ๑๐

๓. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๓.๑ ผลการดำเนินงาน

๓.๒ นักเรียนที่เข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน

๓.๓ ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓.๔ ผลการพัฒนาพฤติกรรมบ่งชี้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

๔. ปัญหาและอุปสรรค

๕. ข้อเสนอแนะ

๒. ตัวอย่างแบบประเมินคุณภาพผู้เรียน

๒.๑ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒.๒ แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

๑. รายงานผลการดำเนินงาน

(หน้าปก)

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย
ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

โรงเรียน.....
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
สำนักงานคระกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สารบัญ

เรื่อง
หน้า

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน
กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
ผลการดำเนินงาน
นักเรียนที่เข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน
ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ผลการพัฒนาพฤติกรรมบ่งชี้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
ปัญหาและอุปสรรค
ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน.....

๑.๑ ข้อมูลทั่วไป

.....

.....

.....

๑.๒ ข้อมูลด้านการบริหาร

.....

.....

.....

๑.๓ ข้อมูลนักเรียน

.....

.....

.....

๑.๔ ข้อมูลครูและบุคลากร

.....

.....

.....

๒. กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา (อธิบายเกี่ยวกับการนำพระบรมราโชบาย รัชกาลที่ ๑๐ ไปขับเคลื่อนในโรงเรียน ซึ่งมีการใช้นวัตกรรมหรือวิธีการใดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุผลสำเร็จ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน

๓.๑ การดำเนินงาน

๑) มีแผนการดำเนินการขับเคลื่อน

☐ มี ☐ ไม่มี

๒) มีการจัดตั้งคณะทำงาน

☐ มี ☐ ไม่มี

๓) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

☐ มี ☐ ไม่มี

๓.๒ นักเรียนที่เข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน

ระดับชั้น	**จำนวนนักเรียนทั้งหมด**	**ด้านที่ ๑** มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง		**ด้านที่ ๒** มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม		**ด้านที่ ๓** มีงานทำ มีอาชีพ		**ด้านที่ ๔** เป็นพลเมืองดี		**รวม**	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปฐมวัย											
ชั้น ป. ๑											
ชั้น ป. ๒											
ชั้น ป. ๓											
ชั้น ป. ๔											
ชั้น ป. ๕											
ชั้น ป. ๖											
ชั้น ม. ๑											
ชั้น ม. ๒											
ชั้น ม. ๓											
ชั้น ม. ๔											
ชั้น ม. ๕											
ชั้น ม. ๖											
รวม											

๓.๓ สรุปผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	ด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง		ด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม		ด้านที่ ๓ มีงานทำ มีอาชีพ		ด้านที่ ๔ เป็นพลเมืองดี		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปฐมวัย											
ชั้น ป. ๑											
ชั้น ป. ๒											
ชั้น ป. ๓											
ชั้น ป. ๔											
ชั้น ป. ๕											
ชั้น ป. ๖											
ชั้น ม. ๑											
ชั้น ม. ๒											
ชั้น ม. ๓											
ชั้น ม. ๔											
ชั้น ม. ๕											
ชั้น ม. ๖											
รวม											

๓.๔ สรุปผลการพัฒนาพฤติกรรมบ่งชี้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ

ระดับชั้น	**จำนวนนักเรียนทั้งหมด**	**ด้านที่ ๑** มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง		**ด้านที่ ๒** มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม		**ด้านที่ ๓** มีงานทำ มีอาชีพ		**ด้านที่ ๔** เป็นพลเมืองดี		**รวม**	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปฐมวัย											
ชั้น ป. ๑											
ชั้น ป. ๒											
ชั้น ป. ๓											
ชั้น ป. ๔											
ชั้น ป. ๕											
ชั้น ป. ๖											
ชั้น ม. ๑											
ชั้น ม. ๒											
ชั้น ม. ๓											
ชั้น ม. ๔											
ชั้น ม. ๕											
ชั้น ม. ๖											
รวม											

๔. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

๕. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก

๑. มีคำสั่งคณะกรรมการดำเนินโครงการ
๒. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
๓. ภาพบรรยากาศการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
๔. แบบสรุปผลการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๕. อื่น ๆ

ตัวอย่างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนปฐมวัย

-

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการจัดประสบการณ์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี			
	๒.ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนได้			
	๓.ร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือได้ตามวัย			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
๑. ซื่อสัตย์ สุจริต	๑. ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของจากผู้อื่น			
๒. มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	๑. แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง			
	๒. ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง			
๓. มีความรับผิดชอบ	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง			
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ				
๑. ประหยัดและพอเพียง	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง			
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย			
๔. เป็นพลเมืองดี				
๑. ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๑. มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์			
๒.มีจิตสาธารณะ	๑. ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

-

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑. ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และบอกความหมายของเพลงชาติ			
	๒. ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการงานกับสมาชิกในห้องเรียน			
	๓. เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน			
	๔. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาและเป็นตัวอย่างที่ดีของศาสนิกชน			
	๕. เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
๑. ซื่อสัตย์ สุจริต	๑. ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	๒. ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	๓. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์			
๒. มีวินัย รับผิดชอบ	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันมีความรับผิดชอบ			
๓. ใฝ่เรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน			
	๒. เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	๓. เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ			

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
	๔. ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	๕. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	๖. แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
๓. มีงานทำ - มีอาชีพ				
๑. อยู่อย่างพอเพียง	๑. ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	๒. ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	๓. ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	๒. มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
๔. เป็นพลเมืองดี				
๑. รักความเป็นไทย	๑. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	๒. เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
๒. มีจิตสาธารณะ	๑. รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	๒. อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น			
	๓. รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน			
	๔. เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียน			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนปฐมวัย

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
ปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองตามคำชี้แนะ	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ			
	๒. ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ			
	๓. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์			
	๔. แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
ปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคงคุณธรรม โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง			
	๒. ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน			
	๓. ไม่พูดโกหก			
	๔. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๓. มีนิสัยรักการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ				
มีนิสัยรักการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ	๑. ทำงานที่ครูมอบหมายให้			
	๒. ตั้งใจ จดจ่อ ในงานหรือกิจกรรมที่ทำ			
	๓. มีความสุขระหว่างทำงาน			
	๔. ทำงานจนสำเร็จ			
๔. เป็นพลเมืองดี				
รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองและช่วยเหลือคนใกล้ชิด	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง			
	๒. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	๓. ช่วยเหลือเพื่อน			
	๔. ช่วยเหลือครูตามโอกาส			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
ปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ			
	๒. ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ			
	๓. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์			
	๔. แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
ปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคงคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง			
	๒. ไม่ลอกการบ้าน			
	๓. ทำตามข้อตกลงของชั้นเรียน			
	๔. ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	๕. พูดความจริงไม่โกหก			
	๖. ไม่ทำลายสิ่งของส่วนรวม			
	๗. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์			
	๘. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
๓. มีงานทำ มีอาชีพ				
ขยัน อดทน และทำงานจนสำเร็จ	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข			
	๒. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
	๓. ตั้งใจ จดจ่อ ในงานที่ทำ			
	๔. ทำงานจนสำเร็จ			
๔. เป็นพลเมืองดี				
ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีด้วยความเต็มใจ	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง			
	๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม			
	๓. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน			
	๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน ตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ร่วมร้องเพลงชาติและเพลงสรรเสริญ			
	๒. บอกความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง			
	๓. ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ			
	๔. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ			
	๕. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์			
	๖. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์			
	๗. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนรวมงานห้องเรียนและโรงเรียน			
	๘. เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐาน ที่มั่นคง มีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง			
	๒. พูดความจริงไม่โกหก			
	๓. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน			
	๔. ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	๕. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์			
	๖. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด			
	๗. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
	๘. เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม			

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๓. มีงานทำ มีอาชีพ				
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็น และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข			
	๒. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
	๓. ตั้งใจและพยายามทำงานจนสำเร็จ			
	๔. ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน			
	๕. นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
	๖. เป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนในการทำงาน			
๔. เป็นพลเมืองดี				
เป็นแบบอย่างในการเป็นพลเมืองดี	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง			
	๒. รับผิดชอบต่องานส่วนรวม			
	๓. ช่วยเหลือผู้อื่นได้ไม่หวังสิ่งตอบแทน			
	๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน			
	๕. อาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม			
	๖. เป็นแบบอย่างในการเป็นพลเมืองดี			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
เป็นแบบอย่างแนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตน ตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ			
	๒. อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง			
	๓. มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย			
	๔. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น			
	๕. ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ			
	๖. เป็นแบบอย่างศาสนิกชนที่ดี			
	๗. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
	๘. แสดงความชื่นชมต่อรพระกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์			
	๙. มีผลงานที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
	๑๐. มีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชนและสังคม			
	๑๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง			
	๑๒. เป็นแบบอย่าง และสามารถเสนอแนะ ในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง			
	๒. ไม่ทุจริตการสอบ			
	๓. พูดความจริงไม่โกหก			
	๔. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน			
	๕. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	๖. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์			
	๗. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข			
	๘. ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว			

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
	๙. ไม่ทะเลาะวิวาท			
	๑๐. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
	๑๑. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น			
	๑๒. แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงมีคุณธรรม			
๓. มีงานทำ มีอาชีพ				
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็นและมีพื้นฐานการทำอาชีพ	๑. ตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ			
	๒. แก้ปัญหาและอุปสรรคทำงานให้บรรลุเป้าหมาย			
	๓. วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ			
	๔. นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
	๕. ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้			
	๖. แนะนำเพื่อเกี่ยวกับพื้นฐานการทำอาชีพได้			
๔. เป็นพลเมืองดี				
แนะนำการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง			
	๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม			
	๓. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยมิหวังสิ่งตอบแทน			
	๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน			
	๕. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก			
	๖. รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง			
	๗. มีความรับผิดชอบต่อชุมชน			
	๘. แนะนำการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีต่อสังคม			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมบ่งชี้
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑. มีทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง				
เป็นผู้นำในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ			
	๒. อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง			
	๓. มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย			
	๔. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น			
	๕. ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ			
	๖. เป็นแบบอย่างศาสนิกชนที่ดี			
	๗. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
	๘. แสดงความชื่นชมต่อรพระกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์			
	๙. มีผลงานที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
	๑๐. มีน้ำใจ ช่วยเหลือ และเอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชนและสังคม			
	๑๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน			
	๑๒.เป็นแบบอย่าง และสามารถเสนอแนะ ในการปฏิบัติตนตามทัศคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง			
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม				
แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคงมีคุณธรรม	๑. ไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง			
	๒. ไม่ทุจริตการสอบ			
	๓. ไม่พูดโกหก			
	๔. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน			
	๕. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	๖. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์			
	๗. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข			
	๘. ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว			

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
	๙. ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท			
	๑๐. ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
	๑๑. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น			
	๑๒. แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม			
๓. มีงานทำ มีอาชีพ				
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็นและสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้	๑. ตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ			
	๒. แก้ปัญหาและอุปสรรคทำงานให้บรรลุเป้าหมาย			
	๓. วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และสามารถทำงานเป็นทีมได้			
	๔. ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน			
	๕. นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
	๖. ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้			
	๗. สามารถหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวจากงานอาชีพได้			
	๘. แนะนำหรือเป็นผู้นำในการสร้างอาชีพได้			
๔. เป็นพลเมืองดี				
เป็นผู้นำในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม	๑. มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง			
	๒. รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม			
	๓. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยมิหวังสิ่งตอบแทน			
	๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน			
	๕. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก			
	๖. รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง			
	๗. มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม			
	๘. แนะนำการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีต่อสังคม			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๓. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ๒๕๖๒. **แนวทางการน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. สมุทรปราการ : บริษัท เอส. บี. เค การพิมพ์ จำกัด

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๗. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๓. **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๔. **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๖๑. **แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

รายชื่อคณะทำงานจัดทำแนวทางการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

ที่ปรึกษา

๑. นายปิลันธ์ อุดมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
๒. นายภูรินท์ ชนิลกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต ๒
๓. ว่าที่ร้อยตรีนราธิป สุขสุวานนท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต ๒
๔. นายพัลลภ สุ่มสกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต ๒

คณะทำงานในการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๑. นางอุบลรัตน์ บุญลือ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	ประธานคณะทำงาน
๒. นางกันยารัตน์ บุญมาลีรัตน์	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๓. นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๔. นายญาณวุฒิ วงศ์ใหญ่สินศิริ	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๕. นางสาวขวัญชนก เทียนพลชัย	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๖. นางสาวกมลพร จิตต์จำนงค์	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๗. นางสาวพิศมัย กิ่งสกุล	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๘. นางสาวสมบูรณ์ ลาภถาวร	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๙. นางสาวธัญรดา สุขอ่วม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๐. นายกตณพล สอนไว	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๑. นายเสฏฐวุฒิ กลิ่นหอม	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๒. นางสาวน้ำฝน เทียนทอง	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวปาริชาติ ใจยานะ	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๔. นางสาวสุไลนา คำภีระ	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๕. นางเวทิกา บูลย์ประมุข	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ	คณะทำงาน
๑๖. นางจันทนา ทองอ่วม	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๗. นางอินทิรา ชัยนะดา	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

แนวทางการดำเนินงาน
การพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ